

Μάθημα: Αδίδακτο κείμενο

Τάξη: Γ' Λυκείου- Προσανατολισμός Ανθρωπιστικών Σπουδών

Ημερομηνία: 20/12/2020

Καθηγητές: Μαρία Μυλωνά

Ονοματεπώνυμο:

Στα "Απομνημονεύματα Σωκράτους", ο Ξενοφώντας προσπαθεί να αποκαταστήσει τη φήμη του δασκάλου του, που είχε κατηγορηθεί και θανατωθεί άδικα, παρουσιάζοντας συζητήσεις του Σωκράτη με διάφορα πρόσωπα για θέματα σχετικά με την αρετή. Το παρακάτω απόσπασμα αναφέρεται τις απόψεις του Σωκράτη για διάφορες έννοιες, όπως η ανδρεία, η σοφία, ο φθόνος, η ευτυχία.

Πάλιν δὲ ἐρωτώμενος πότερον ἢ ἀνδρεία εἶη διδακτὸν ἢ φυσικόν, οἶμαι μὲν, ἔφη, ὥσπερ σῶμα σώματος ἰσχυρότερον πρὸς τοὺς πόνους φύεται, οὕτω καὶ ψυχὴν ψυχῆς ἐρωμενεστέραν πρὸς τὰ δεινὰ φύσει γίγνεσθαι· Ὅρῳ γὰρ τοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς νόμοις τε καὶ ἔθεσι τρεφομένους πολὺ διαφέροντας ἀλλήλων τόλμη. Νομίζω μέντοι πᾶσαν φύσιν μαθήσει καὶ μελέτη πρὸς ἀνδρείαν αὐξεσθαι....Ὅρῳ δ' ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ὁμοίως καὶ φύσει **διαφέροντας** ἀλλήλων τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπιμελεία πολὺ ἐπιδιδόντας. Ἐκ δὲ τούτων δῆλόν ἐστιν ὅτι πάντας χρῆ καὶ τοὺς εὐφυεστέρους καὶ τοὺς ἀμβλυτέρους τὴν φύσιν, ἐν οἷς ἂν ἀξιόλογοι βούλωνται γενέσθαι, ταῦτα καὶ μανθάνειν καὶ μελετᾶν. Σοφίαν δὲ καὶ σωφροσύνην οὐ διώριζεν, ἀλλὰ τὸν τὰ μὲν καλὰ τε κάγαθὰ γινώσκοντα χρῆσθαι αὐτοῖς καὶ τὸν τὰ αἰσχρὰ εἰδότα εὐλαβεῖσθαι σοφόν τε καὶ σώφρονα ἔκρινε. Προσερωτώμενος δὲ εἰ **τοὺς ἐπισταμένους** μὲν ἂ δεῖ πράττειν, ποιοῦντας δὲ τάναντία σοφούς τε καὶ ἀκρατεῖς εἶναι νομίζοι, οὐδὲν γε μᾶλλον, ἔφη, ἢ ἀσόφους τε καὶ ἀκρατεῖς· πάντας γὰρ οἶμαι προαιρουμένους ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἂ οἴονται συμφορώτατα αὐτοῖς εἶναι, ταῦτα πράττειν· νομίζω οὖν τοὺς μὴ ὀρθῶς πράττοντας οὔτε σοφούς οὔτε σώφρονας εἶναι. Ἔφη δὲ καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν ἀρετὴν σοφίαν εἶναι. Τὰ τε γὰρ δίκαια καὶ πάντα ὅσα ἀρετῇ πράττεται καλὰ τε κάγαθὰ ἐστί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. «Πάλιν δὲ ἐρωτώμενος... πρὸς ἀνδρείαν αὐξέσθαι.....»: να μεταφέρετε το χωρίο στη νέα ελληνική.

(10 μονάδες)

B1. Ποια άποψη εκφράζει ο Σωκράτης για όσους, ενώ γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν, ωστόσο πράττουν το αντίθετο;

(10 μονάδες)

Γ1. Να εντοπίσετε μέσα στο απόσπασμα δύο πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις και να τις χαρακτηρίστε πλήρως (ρήμα εξάρτησης, συντακτικός ρόλος, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς).

(4 μονάδες)

Γ2. διαφέροντας (το δεύτερο του κειμένου), **τούς έπισταμένους**: να αναγνωρίσετε το είδος των προηγούμενων μετοχών και να τις αναλύσετε σε αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.

(3 μονάδες)

Γ3. Να εντοπίσετε μέσα στο απόσπασμα έναν ομοιόπτωτο και έναν ετερόπτωτο προσδιορισμό, καθώς και μία πλάγια πτώση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός

(3 μονάδες)

Δ1.«... εἰ τούς έπισταμένους ποιούντας δὲ τάναντία σοφούς τε καὶ ἀκρατεῖς εἶναι νομίζοι»: να επαναδιατυπώσετε την πρόταση μεταφέροντας όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό.

(3 μονάδες)

Δ2. Να εντοπίσετε μέσα στο απόσπασμα δύο μετοχές ρημάτων της **β' συζυγίας** (ρήματα σε -μι) και να σχηματίσετε το απαρέμφατο του ενεστώτα.

(2 μονάδες)

Δ3. Να εντοπίσετε μέσα στο απόσπασμα τρεις τύπους ρημάτων που διαθέτουν αόριστο β' και να σχηματίσετε το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στη ίδια φωνή.

(3 μονάδες)

Δ4. έρρωμενεστέραν, σώφρονας: να σχηματίσετε τους άλλους βαθμούς των προηγούμενων επιθέτων.

(2 μονάδες)

«Τό μέν έργάζεσθαι άγαθόν έστι, τό δέ άργειν κακόν.»
Ξενοφάντας